

Mircea Miclea, reacție la Raportul din Proiectul "România Educată"

Proiectul "România educată" lansat miercuri, 05 decembrie, în dezbatere de președintele Klaus Iohannis "este atât de vag, încât nu va produce niciun fel de soluție concretă", estimează fostul ministru al Educației Mircea Miclea. Contactat de Edupedu.ro, Miclea a declarat că "dacă prezinți 2 scenarii de organizare a ciclurilor de studii care sunt diametral opuse (...) practic nu propui niciun scenariu, ci o temă de discuție. Or noi avem nevoie de o soluție, nu de o temă de discuție. Din păcate, raportul abundă în teme de discuție, și nu în soluții".

Mircea Miclea a fost președintele comisiei prezidențiale, în mandatul lui Traian Băsescu, ce a realizat Raportul pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării. Pasul al doilea al comisiei prezidențiale pe educație de la acea vreme a fost Pactul național pe educație, care în 2008 a fost semnat de toate partidele politice. Iar pasul al treilea a fost transformarea Raportului prezidențial în Legea educației nr. 1/2011 adoptată în mandatul lui Daniel Funeriu. Legea a fost apoi modificată major de guvernele PSD.

Mircea Miclea, pentru Edupedu.ro, despre Raportul România Educată lansat de Klaus Iohannis:

"În general, mă așteptam la mai mult, după 4 ani de la preluarea mandatului. Sunt multe teme de discuție și puține soluții. Mă așteptam la mai multe soluții și la mai puține teme de discuție, după ceea ce s-a prezentat ca fiind un efort îndelungat.

Să iau un exemplu: dacă prezinți 2 scenarii de organizare a ciclurilor de studii care sunt diametral opuse, or il pui pe unul, or pe celălalt. Nu le poți face pe amândouă. Dacă le propui, practic nu propui niciun scenariu, ci o temă de discuție. Or noi avem nevoie de o soluție, nu de o temă de discuție. Din păcate, raportul abundă în teme de discuție, și nu în soluții.

Al doilea lucru care iarăși m-a făcut să fiu mai puțin satisfăcut de acel raport este că se reșapează idei care au fost deja propuse, unele chiar implementate în lege. De exemplu: ideea unui liceu de 3 ani a existat nu numai în concepția anterioară, dar a și fost implementată în Legea educației înainte de a fi schimbată de Ponta.

Să prezinți ca noutate ceea ce a constituit anterior paragraf de lege...

Tezele naționale au fost implementate odată, le-a susținut și dna Andronescu. Inclusiv ideea transformării școlilor postliceale în colegii a susținut-o și dna Andronescu și nu pot să spun că e un lucru neapărat rău, dar simplul fapt că îi schimbi denumirea nu înseamnă că schimbi și calitatea. Trebuie să schimbi profilul de absolvent. Redenumirea poate să sune bine, dar ea nu creează o nouă realitate. E aceeași realitate, cu altă denumire.

Noi am pornit de la cercetările științifice și de la bunele practici internaționale și am creat apoi documentul de propuneri. Aici nu s-a pornit de la cercetări științifice, ci de la o colecție de opinii. O colecție de opinii nu ține locul unei cercetări științifice. Știința e mult mai mult decât o colecție de opinii și, din păcate, nu s-a recurs la un demers riguros fundamentat științific, ci la unul susținut de opiniile mai multor grupuri. Dar închipuiți-vă că întrebăm oamenii cum să se facă o mașină? Cineva trebuie să facă mașina pe baza științei și tehnologiei actuale și după aceea să ceară părerea oamenilor.

De exemplu, modul în care e definit profilul educației timpurii este greșit. Cercetările pe care noi le-am consultat atunci și care sunt valide și acum arată că dezvoltarea copilului în perioada preșcolară se face pe următoarele axe, acestea și numai acestea:

- 1. cognitivă
- 2. emoțională
- 3. socială
- 4. de autonomie personală
- 5. de motricitate

- 6. de temperament, de personalitate
- 7. de bază de cunoștințe generice

Prin urmare, profilul trebuia definit pe toate aceste axe: adică ce trebuie să facă copilul din punct de vedere cognitiv, social, etc și fiecare axă e clar definită la rândul ei. Competențele emoționale au 3 dimensiuni: capacitatea de a recunoaște emoțiile celorlalți și de a le produce, capacitatea de management al conflictului și capacitatea de autoreglare.

În raport, avem o prezentare rapsodică în care se reiau niște idei fără să se țină cont de aceste date concrete. E doar o poveste. Nu așa. Facem știință pe care bazăm educația sau facem păreri?

Datele de atunci și care sunt și astăzi valide arătau că în perioada 0-2 ani e mult mai important să stea copilul cu mama, mai ales în primul an și jumătate, decât într-o educație în creșă. Și acum ei cer să fie repede educați de la 0 ani. În primul an, trebuie să susținem mai degrabă nu creșele, ci mamele prin programe care să le ajute să înțeleagă și să educe copilul. Nu înseamnă să nu construim și creșe, însă accentul în educația foarte timpurie este în dezvoltarea abilităților mamelor de a-și crește copiii. Nu în instituții.

Sunt și unele lucruri corecte, din păcate foarte vagi. De pildă, ideea unui BAC tot mai diferențiat. Este însă destul de vag exprimată: nu poți să mergi cu o chestiune atât de vagă. Dar ideea ca atare este bună.

La învățământul superior sunt unele propuneri bune, dar sunt foarte generice. Dacă citești obiectivele prezentate la învățământul superior, sunt banale. Nu poți să spui că nu ești de acord cu el. Spui: Creșterea internaționalizării. Da, sunt de acord. Sunt truisme, nu sunt soluții concrete. E o colecție de sloganuri. Nu există soluții concrete.

Dar la învățământul superior a dispărut ideea că trebuie clasificate universitățile, ceea ce este esențial.

Ideea de salarizare diferențiată e foarte bună. Dar acolo spune că se face în funcție de angajabilitatea elevilor și de promovabilitate. Trebuie să stabilești criteriile de performanță. Soluția e bună, dar ea trebuie implementată altfel, pentru că altfel ai profesori de istorie, de geografie unde cum măsoară lucrurile astea? Nu poți să faci salarizare diferențiată, numai pe criteriile de promovabilitate și de angajabilitate.

EduPedu.ro: La începutul Scurtei prezentări publicate ieri de administrația prezidențială, documentul are următoarea mențiune: "Președintele Klaus Iohannis nu a negat niciodată demersurile similare din trecut, recunoscând propunerile și contribuțiile valoroase. Demersurile anterioare au arătat, însă, că atât timp cât nu sunt asumate de actorii din sistem și de cetățeni, nu reușesc să fie implementate pe termen lung din cauza 'reformitei' din educație". Cum răspundeți acestui mesaj pe care Iohannis vi l-a transmis?

Cred că atunci când propui o reformă adevărată, niciodată nu vei avea o majoritate de la început de partea reformei. Majoritatea se va constitui după ce începi să promovezi reforma, dacă reforma este bună. Să vă dau un exemplu: când s-a decis introducerea clasei pregătitoare, ea a fost foarte riguros fundamentată. În baza acelor cercetări, nu a acordului actorilor, s-a introdus clasa pregătitoare, pentru că actorii s-au opus: sindicatele se opuneau, asociațiile de părinți se opuneau. După ce s-a introdus, sondajul făcut chiar de PSD a arătat că 85% dintre părinți agreează clasa pregătitoare, pentru că și-au dat seama cât de importantă e ea, pentru că e un buffer între grădiniță și mediul școlar, îi ajută pe copii să se obișnuiască cu mediul școlar.

Dacă vrei să ratezi reforma de la început, atunci trebuie să cauți consensul. Consensul va fi întotdeauna la media populației sau de la medie în jos. Toate studiile de psihologia deciziei arată că majoritățile sunt aversive la risc, la schimbare, preferă să păstreze status quo-ul. Așa că eu i-aș răspunde foarte clar președintelui: dacă mergi pe consens de la început, reforma înseamnă a bate pasul pe loc.

I-aș mai spune și următorul lucru: ar fi fost mult mai bine să se pornească de la un consens care a apărut în Pactul național pe educație, care a fost semnat, și acel consens să fie pus pe masa de lucru a partidelor și să fie updatat, completat. Acolo era un nucleu de acord. Nu s-au susținut numai niște idei atunci, a fost un acord.

Dânsul, în loc să pornească de la un acord, deci de la ceva ce a fost deja agreat, pornește din nou de la o colecție de opinii.

Ce estimați că se va întâmpla cu acest Raport?

Cred că este atât de vag, încât nu va produce niciun fel de soluție concretă. Cred că va fi utilizat mai degrabă ca o temă electorală de președinte pentru anul viitor și, ca atare, va fi extrem de politizat. Acum e un context mai mult plin de zgomote, decât de soluții.”

(Sursa: www.edupedu.ro, Raluca Pantazi, 06.12.2018)